

ความเป็นหนึ่งในการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ในการนับถือศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม ของชาวอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ดร.โกศล สอดส่อง
Koson Sodsong, Ph.D.

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเฉลิมกาญจนา
Faculty of Public Administration, Chulalongkornrajavidyalaya University

บทนำ

หลักคำสอนทางศาสนา คือ ความเชื่อในแต่ละศาสนา ที่ผู้นับถือศาสนานั้นๆ ยึดถือปฏิบัติ ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในสังคมไทย มีศาสนาที่คนนับถือมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ พุทธ คริสต์ และอิสลาม แต่ละศาสนามีความเชื่อ หลักคำสอน ที่แตกต่างกัน แต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน คือ เพื่อ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยว ทางจิตใจของมนุษย์ และสอนให้ทุกคนเป็นคนดี หลักคำสอนที่เป็นหัวใจสำคัญของพุทธศาสนา คือ ละความชั่วทั้งปวง ทำความดีให้ถึงพร้อม และทำจิตใจ ให้บริสุทธิ์ผ่องใส โดยจุดมุ่งหมายสูงสุดของ พุทธศาสนา คือ ความดับทุกข์ หรือพ้นทุกข์ และสอนวิธีดับทุกข์ ให้ หลายแนวทาง เช่นเดินสายกลาง พึ่งตนเอง รู้จักกฎของเหตุผล และตั้งตนอยู่ในความไม่ประมาท ส่วนคริสต์ศาสนา มีหลักคำสอนที่สำคัญ คือ ความรักได้แก่ จงรักพระเจ้าด้วยสิ้นสุดจิตใจ และรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตนเองโดยมีจุดมุ่งหมายสูงสุด คือ การอยู่ร่วมกับพระเจ้าในสวรรค์ และทำดีเพื่อพระเจ้าส่วนหลักคำสอนที่เป็นหัวใจ ของศาสนาอิสลามคือ ศรัทธา 6 ประการ ได้แก่ เชื่อในความมีของพระอัลเลาะห์ เชื่อในวันสิ้นโลก และเชื่อในการสร้างสรรค์ทุกสิ่ง ของพระอัลเลาะห์ เป็นต้น และเน้นการปฏิบัติ 4 เรื่องได้แก่ ละหมาด ซากาฮ การถือศีลอด และเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เนื่องจากทั้ง 3 ศาสนา มีความเชื่อ ข้อบัญญัติ เฉพาะของตน ดังนั้นในการอยู่ร่วมกัน ทุกคนจะต้องเรียนรู้ ทำความเข้าใจให้เกียรติ เคารพยกย่อง และไม่ลบหลู่ดูหมิ่น ศาสนาอื่นๆ เป็นเด็ดขาด เพื่อความสันติสุขของทุกคนในสังคม

อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ชาย 67,347 คน หญิง 73,128 คน รวม 140,475 คน 49,383ครัวเรือนที่มา : กรมการปกครอง ณ 31 ธันวาคม 2557 ในพื้นที่ที่มีการนับถือศาสนา 3 กลุ่ม นับถือพระพุทธศาสนา คริสต์ศาสนา และศาสนา อิสลาม ซึ่งต่างศาสนาต่างก็มีความรัก ความสามัคคีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือกัน มีการทำกิจกรรมร่วมกัน ต่างช่วยกันพัฒนาชุมชน ทำให้ชุมชนมีแต่สันติสุขทุกคนมีความสำนึกในชาติคือถือว่าตนเป็นคนไทย รักผืนแผ่นดินไทย คน ไทยทุกคนไม่ว่าเชื้อชาติใด เมื่อมาอยู่ร่วมกันก็ถือเป็น

เพื่อนร่วมชาติเป็นพี่น้องกันเอง ทุกคนมีศาสนา แม้จะแตกต่างกัน แต่ก็ยังมีหลักการเดียวกัน คือทุกศาสนาสอนให้ตนเป็นคนดีมีน้ำใจ มีเมตตา ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ไม่วิวาทบาดหมางกัน ประกอบอาชีพสุจริตเพื่อสร้างตน สร้างสังคม และประเทศชาติให้มั่นคง ทุกคนมีความจงรักภักดีในพระมหากษัตริย์แม้จะเป็นชาวพุทธแต่ก็ทรงเป็นองค์

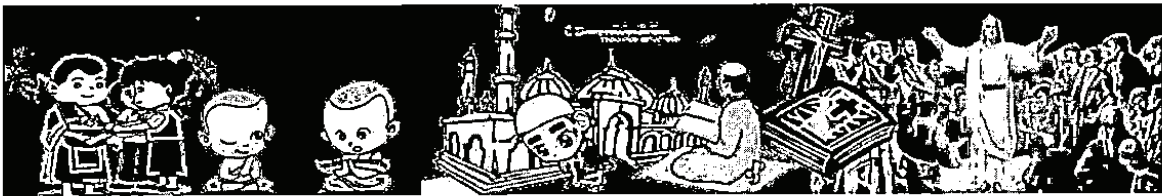
ผู้นำของศาสนา 3 ศาสนาการร่วมประชุมหารือกันเพื่อให้เกิดความสุขในสังคม

ชาวอำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจากตำนานการสร้างเมืองพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเล่ากันว่าในปี พ.ศ.1890 โรคห่าระบาดจนผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก พระเจ้าอู่ทองจึงอพยพย้ายผู้คนออกจากเมืองเดิมมาตั้งเมืองใหม่ที่ตำบลหนองโสน ซึ่งมีแม่น้ำล้อมรอบ ระหว่างที่ปักเขตราชวัติฉัตรธง ตั้งศาลเพียงตา กระทำพิธีกลบบัตรสุมเพลิงปรับสภาพพื้นที่เพื่อตั้งพระราชวังอยู่นั้น ปรากฏว่าเมื่อขุดมาถึงใต้ดินหมันได้พบหอยสังข์ทักษิณาวัตรบริสุทธิ์ พระเจ้าอู่ทองทรงโสมนัสในสุณิมิตนั้นจึงสร้างปราสาทน้อยขึ้นเป็นที่ประดิษฐานหอยสังข์ดังกล่าว ชาวอำเภอพระนครศรีอยุธยามีประชาชนอยู่ 3 กลุ่ม กลุ่มชาวพุทธ กลุ่มชาวคริสต์ กลุ่มอิสลาม การนับถือ ศาสนาเป็นสิ่งที่มิมีมาช้านานในระยะแรก ศาสนาเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อขจัดความหวาดกลัวสิ่งต่างๆ ที่ล้อมรอบตัวของมนุษย์ คิดว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นมาจากการกระทำของผู้มีฤทธิ์มากกว่าตน เมื่อนมนุษย์เริ่มเรียนรู้ธรรมชาติมากขึ้นและเกิดเป็นศาสนาที่มีเหตุผลเข้ามาเป็นแบบแผนและเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ความเชื่อศรัทธาในกิจกรรมหรือพิธีกรรมต่างๆ ของแต่ละ

ศาสนาก็กลายมาเป็นประเพณีวัฒนธรรมที่ทำสืบต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน ศาสนาทุกศาสนา จะเป็นสิ่งที่พึ่งทางใจของมนุษย์ มีหลักธรรมคำสั่งสอนที่มุ่งหมายสั่งสอนให้คนที่เป็นสมาชิกในสังคมเป็นคนดี มีคุณธรรมมีเหตุผลและศรัทธาในความถูกต้อง มีพิธีกรรมและเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นศาสนานั้นๆ บุคคลไม่ว่าจะอยู่ในฐานะบทบาทใดจะต้องยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต เพราะธรรมหรือหลักคำสอนจะช่วยแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ได้ อีกทั้งจะทำให้ทุกคนอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติ

สำหรับคนไทยแล้วศาสนาเป็นสถาบันสำคัญของสังคมไทยโดยยอมรับศาสนาพุทธ เป็นศาสนาสำคัญประจำชาติ และเปิดโอกาสให้บุคคลนับถือศาสนาต่างๆ ได้โดยอิสระยอมให้

ศาสนาสำคัญทั้งปวงตั้งอยู่ในประเทศไทยได้ เช่นศาสนาคริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ฮินดู เป็นต้น แต่ศาสนาพุทธเป็นจุดรวมจิตใจของคนไทยส่วนใหญ่ จึงได้ยึดหลักธรรมมาเป็นพื้นฐานของชีวิตเพื่อที่จะนำไปสู่ความมั่นคงของประเทศด้วย นอกจากศาสนาพุทธแล้ว ยังนำสิ่งที่มีคุณค่าของศาสนาอื่นมาผสมผสานกับหลักของศาสนาพุทธด้วย เช่น พิธีกรรมของพราหมณ์ในการตั้งศาลพระภูมิ การขึ้นบ้านใหม่ การเข้าร่วมทำกิจกรรมกับศาสนาอื่น โดยไม่ถือว่าเป็นการเสื่อมเสียหรือเป็นบาป ยอมรับ การแต่งงานกับคนต่างศาสนาได้ไม่เป็นอุปสรรคต่อการอยู่ร่วมกันของครอบครัว และยังให้การคุ้มครองป้องกันศาสนาและลัทธิความเชื่อทั้งหลายที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน

ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดและสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ณ 30 ธันวาคม 2557

ประวัติความเป็นมาของแต่ละศาสนา พุทธ คริสต์ อิสลาม ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่เกิดขึ้นในดินแดนชมพูทวีป โดยการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้า เมื่อประมาณ 45 ปีก่อนพุทธศักราช นับเวลาจนถึงปัจจุบันนี้ 2540 กว่าปีมาแล้ว ขณะนี้ดินแดนดังกล่าวแบ่งเป็น 4 ประเทศ ได้แก่ อินเดีย เนปาล ปากีสถาน และบังคลาเทศ (หลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา. 2539 : 267) ศาสนาพุทธมีหลักความเชื่อที่ว่าความสุขและความทุกข์ เกิดจากการกระทำของมนุษย์เป็นสำคัญ

คุณค่าของชีวิต เป้าหมายของการดำเนินชีวิตในทางพระพุทธศาสนา คือ การดำเนินชีวิตอย่างมีสติที่ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่ตนเองและผู้อื่น โดยไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและสังคม ในการดำเนินชีวิตของมนุษย์นั้นควรเป็นไปอย่างมีจุดหมาย เพื่อชีวิตที่ดีมีคุณค่า คำสอนทางพระพุทธศาสนาสอนไว้ว่า สิ่งที่เป็นจุดหมายของการดำเนินชีวิตก็เป็นเรื่องของประโยชน์ที่เกี่ยวเนื่องกับความสุข

ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาเทวนิยม ที่มีถิ่นกำเนิดแถวประเทศปาเลสไตน์ เป็นศาสนาที่สืบต่อมาจากศาสนายูดาห์ของชนชาติยิว มีพระเยซูเป็นศาสดา ที่จะนำมนุษย์ไปสู่ความรอด ให้พ้นจากความทุกข์และเข้าถึงอาณาจักรของพระเจ้า การดำเนินชีวิตของชาวคริสต์นั้น มีความศรัทธาในพระเจ้าเพียงองค์เดียว คือ พระยาเวห์หรือพระยะโฮวาห์ ที่มีลักษณะเป็นตรีเอกภาพเป็นองค์เดียวกัน คือ พระบิดา พระบุตร และพระจิต และเชื่อว่าพระเจ้าเป็นผู้สร้างโลกและสรรพสิ่ง รวมทั้งเป็นบ่อเกิดแห่งคุณธรรมต่างๆ ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาแห่งความรักที่สอนให้มนุษย์รักพระเจ้า และรักเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน

(พื้น ดอกบัว, 2539 : 195) ดังในพระคัมภีร์ไบเบิลสอนว่า "ให้มนุษย์รักพระเจ้าด้วยสุดจิตสุดใจของท่าน ด้วยสุดความคิด และด้วยสิ้นสุดกำลังของท่าน และจงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง" (มาระโก. 12 : 30-31)

คุณค่าของชีวิตจุดหมายของการดำเนินชีวิตในคำสอนของศาสนาคริสต์ คือ การดำเนินชีวิตที่มีความรักความเมตตาปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุข โดยมีจุดหมายสูงสุดอยู่ที่การกลับคืนสู่ความสัมพันธ์ กับพระเจ้า และมีชีวิตนิรันดร์ในอาณาจักรของพระเจ้า แต่การที่จะไปสู่จุดหมายนั้น มนุษย์จะต้องมีศรัทธาและปฏิบัติตามหลักคำสอนที่พระเจ้าทรงประกาศผ่านพระเยซูให้มนุษย์สร้างความคิด ละเว้นบาปหรือความชั่ว มนุษย์ก็จะรอดพ้นจากบาปและกลับไปมีชีวิตร่วมกับพระเจ้าดังเดิมตามหลักคำสอนของศาสนาคริสต์นั้น พระเจ้าทรงเป็นจุดหมายสูงสุดของความศรัทธา และทรงเป็นความสุขที่นิรันดร์ การเคารพเชื่อฟัง และจงรักภักดีต่อพระเจ้า ก็จะทำให้ได้รับความรักความเมตตาจากพระเจ้าและมนุษย์ต้องตระหนักอยู่เสมอว่าชีวิตมนุษย์พระเจ้าเป็นผู้สร้าง ชีวิตเป็นของพระเจ้า (ปฐมกาล. 1 : 27) พระองค์ทรงรักมนุษย์ แม้ว่ามนุษย์จะทำความชั่วมีบาปติดตัว พระองค์ก็ยังทรงไถ่บาปและให้อภัยแก่มนุษย์ผู้กระทำความผิด ซึ่งมาจากความรักความเมตตา และเป็นความรับผิดชอบของพระองค์ชาวคริสต์เชื่อว่า การสร้างความดีตอบแทนแก่พระเจ้า และเป็นไปตามพระประสงค์ของพระองค์นั้น เป็นสิ่งที่มนุษย์ควรตระหนักกว่าเป็นหน้าที่ เพราะความดีนั้นเกี่ยวข้องกับความสุขที่มนุษย์ในสังคมปรารถนา มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต เพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติภาพ ดังนั้น การสร้างความดีของชาวคริสต์

เพื่อปฏิบัติตามคำสอนเรื่องการรักเพื่อนมนุษย์ จึงเป็นไปในรูปแบบของการสร้างสาธารณประโยชน์ที่ก่อให้เกิดความสุขแก่สังคมส่วนรวม เช่น จัดตั้งโรงเรียน มหาวิทยาลัย โรงพยาบาล และด้านสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ อย่างไรก็ตามการบำเพ็ญประโยชน์เหล่านี้ มาจากหลักคำสอนที่สำคัญอันเป็นพื้นฐานของการดำเนินชีวิตของชาวคริสต์ คือ "รักพระเจ้าสุดจิตใจและจงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง" (มัทธิว. 22 : 37-39) ซึ่งเป็นคำสอนที่แสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับพระเจ้าและมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน ที่แสดงออกถึงอุปนิสัยแห่งความรักความเมตตาในศาสนาคริสต์ อันเป็นความรักที่ไม่มีขอบเขตที่จำกัด ไม่ว่าจะเป็นทางด้านเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา และวัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งเป็นการปลูกฝังและสร้างความรักให้เกิดขึ้น อันเป็นพื้นฐานของจิตใจ เพื่อให้เกิดสันติภาพแก่ตนเองและเผ่าพันธุ์ผู้อื่นโดยทั่วถึงกัน ความรักในศาสนาคริสต์มาจากพื้นฐานของบัญญัติ 10 ประการ (Ten Commandments) ในพระคัมภีร์เก่า ที่ทรงบัญญัติผ่านโมเสส

ความสุขตามคำสอนศาสนาคริสต์ คือ ความสุขทางจิตวิญญาณที่มีความเชื่อว่า หากมนุษย์ทำความดีพระเจ้าก็ทรงรักและเมตตาที่แสดงออกถึงความต้องการทางด้านจิตใจ จงรักภักดีต่อพระเจ้า และมีความรู้สึกว่าตนมีบาป เอาตัวไม่รอด ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ จำเป็นต้องอาศัยการช่วยเหลือจากพระเจ้า ความทุกข์ทรมานและความเจ็บปวดต่างๆ เป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งของการทดสอบศรัทธาที่จะนำทางไปสู่ความรอด เพราะความรอดนั้นจะได้มาด้วยความยากลำบากและการทดสอบ ซึ่งมีไข่มุกมนุษย์ทุกคนจะไปถึงได้ นอกจากนี้ความทุกข์ทรมานและความเจ็บปวดทั้งหลาย ยังเป็นเครื่องเตือนสติว่า มนุษย์เราอ่อนแอและไม่ได้มีพลังกำลังที่วิเศษแต่ประการใด อาจมีการเจ็บไข้ได้ป่วยและมีความทุกข์เกิดขึ้นได้เสมอ จึงสมควรหลีกหนีตัวขาดความเชื่อและไว้วางใจในพระเจ้า การสวดมนต์อ่อนน้อมเป็นสิ่งที่ดีบรรดาศาสนิกควรมีต่อพระเจ้า พระเจ้าก็จะช่วยเหลือแก่ผู้ที่มาสวดมนต์อ่อนน้อมต่อพระองค์ด้วยความเคารพและศรัทธา หากผู้ที่ต้องการความสุขก็จะได้รับความสุข และก็มีเชื่อมั่นว่าตนเองจะได้รับการช่วยเหลือ ดังพระคำรัสที่เทศนาบนภูเขาว่าบุคคลผู้ใด รู้สึกบกพร่องทางฝ่ายวิญญาณ ผู้นั้นเป็นสุข เพราะแผ่นดินสวรรค์เป็นของเขา บุคคลผู้ใดโศกเศร้า ผู้นั้นเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับการทรงปลอบประโลม บุคคลผู้ใดมีใจอ่อนโยน ผู้นั้นเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับความรักจากพระเจ้า บุคคลผู้ใดมีใจอดทน ผู้นั้นเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับความรักจากพระเจ้า บุคคลผู้ใดมีใจบริสุทธิ์ ผู้นั้นเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับความรักจากพระเจ้า บุคคลผู้ใดสร้างสันติ ผู้นั้นเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับความรักจากพระเจ้า บุคคลผู้ใด ต้องถูกข่มเหงเพราะความชอบธรรม ผู้นั้นเป็นสุข เพราะเขาจะได้รับพรอันมากมาย เมื่อนั้นเขาจะชื่นชมยินดี และนิรันดร์เขาจะชื่นชมยินดี เพราะเขาจะเป็นความเท็จเพราะเรา ท่านก็เป็นสุข จงชื่นชมยินดี เพราะ

บาปแห่งของท่านมีบริบูรณ์ในสวรรค์ เพราะเขาได้ข่มเหงผู้เยาะเย้ยของพระองค์ทั้งหลายที่อยู่ก่อนท่านเหมือนกัน (มัทธิว. 5 : 3-12)

ศาสนาอิสลามเริ่มต้นการประกาศโดยศาสดามุฮัมมัดเมื่อคริสต์ศักราช 610 ในคาบสมุทรอารเบีย ศาสนาอิสลามประกาศคำสอนซึ่งรวมศูนย์ความสำคัญอยู่ที่ความเชื่อในพระเป็นเจ้าพระองค์เดียว คือ อัลลอฮ์ คัมภีร์หลักของศาสนาอิสลามหรือพระคัมภีร์ของพระเป็นเจ้า คือ อัล-กุรอาน และอัล-หะดีษ ซึ่งรวบรวมคำสอน และแบบอย่างความประพฤติของศาสดามุฮัมมัด อิสลาม หมายถึง การยอมตาม การเชื่อฟัง นอบน้อม หรือการมอบตนต่ออัลลอฮ์ และหมายถึง การมีหรือการสร้างสันติ ผู้นับถือศาสนาอิสลาม เรียกว่า มุสลิม หมายถึง ผู้ยอมตาม ผู้เชื่อฟัง ผู้มอบตนต่ออัลลอฮ์ และหมายถึง ผู้มีหรือผู้สร้างสันติ

คุณค่าของชีวิตจุดมุ่งหมายของการดำเนินชีวิตในคำสอนของศาสนาอิสลาม คือ การดำเนินชีวิตด้วยการทำความดีที่มีหลักศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และการทำความดีนั้นก็จะทำให้มนุษย์ดำเนินไปสู่จุดหมายสูงสุด คือ การมีความสุขหรือความพ้นทุกข์ หรือพ้นจากความหวาดกลัวทั้งในโลกนี้และโลกหน้า ความสุขในโลกนี้ไม่จริงและไม่สมบูรณ์ เพราะฉะนั้น ความสุขในโลกหน้าจึงเป็นเป้าหมายสูงสุดของมนุษย์ การบรรลุเป้าหมายสูงสุดในโลกหน้าคือการได้ดำรงชีวิตในสวรรค์ที่ใกล้ชิดกับพระเป็นเจ้า (อัลลอฮ์) วิธีการที่จะไปสู่สวรรค์นั้น มนุษย์ต้องแสดงตนเป็นบ่าว มอบตน หรือยอมจำนนต่ออัลลอฮ์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า อิสลาม เป็นทั้งเป้าหมาย (ความสุขหรือสันติ) และเป็นทั้งวิธีการดำเนินชีวิตไปสู่เป้าหมายนั้น นั่นคือการดำเนินชีวิตตามบัญญัติของพระเป็นเจ้าในฐานะที่เป็นวิธีการ อิสลามมีคำสอนที่เป็นระเบียบแบบแผน ทำให้มนุษย์มีความยึดมั่นอยู่ในศีลธรรม ความดีงาม เมตตาต่อเพื่อนมนุษย์ และเพียบพร้อมด้วยขันติธรรม อยู่รวมกันเป็นภราดรภาพ คุณธรรมเหล่านี้มีรากฐานมาจากการรู้จักพระผู้ทรงสร้างจักรวาล (อัลลอฮ์) และความจริงทั้งหลายที่พระองค์ประทานเป็นความรู้แก่มนุษย์ผ่านศาสดาหรือศาสนทูต (เราะซูล) อิสลามนั้นไม่แยกวัตถุกับจิตใจออกจากกัน มนุษย์ไม่ได้อยู่เพื่อการปฏิเสธชีวิต แต่มีชีวิตอยู่เพื่อทำชีวิตให้สมบูรณ์ตามธรรมชาติที่อัลลอฮ์ทรงสร้าง หลักการดำเนินชีวิตของศาสนา อิสลามครอบคลุมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ได้แก่ หลักศรัทธา และหลักการปฏิบัติที่ครอบคลุมชีวิตและโลกในทุกมิติ สอดคล้องกับธรรมชาติของมนุษย์ และจักรวาลที่มนุษย์ตั้งอยู่ หน้าที่ของชีวิตโดยแท้เหมือนกัน คุณค่าของชีวิตตามความเชื่อของมุสลิม คือ การที่ได้ปฏิบัติตามบัญญัติของพระเป็นเจ้า ซึ่งครอบคลุมชีวิตในทุกด้าน และเป็นมาตรฐานเดียวกันสำหรับชายและหญิง ข้อปฏิบัติทั้งหมดมีข้อปฏิบัติอันเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติ มีอยู่ 5 ประการหรือเรียกว่า หลักอิสลาม (อركانุลอิสลาม) ซึ่งได้แก่

1. การกล่าวปฏิญาณตน หมายถึง การประกาศยืนยัน การนับถืออิสลาม โดยกล่าวถึง ความเชื่อในหลักสำคัญสูงสุดว่า "ข้าพเจ้าขอปฏิญาณว่า แน่แท้ ไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอก จากอัลลอฮ์ และข้าพเจ้าขอปฏิญาณว่า แน่แท้ มุฮัมมัดเป็นศา สนทูตของอัลลอฮ์"

2. การนมาซ 5 เวลา คือ การทำนมาซต่อพระเป็นเจ้า เข้า บ่าย เย็น ค่ำ และกลางคืน ในนมาซมีท่าทางการส้ารวม จิตใจระลึกถึงและขอพรต่อพระผู้เป็นเจ้าด้วยอิริยาบถ และคำ กล่าวที่มีแบบแผน นับว่าเป็นการฝึกจิต ชัดเกล้าจิตใจ เพิ่มพูน ความเข้าใจในศีลธรรมและคุณธรรมอย่างแน่วแน่และสม่ำเสมอ นอกจากนั้นยังเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านร่างกายได้เป็น อย่างดี ผู้ที่จะทำกิจนี้ จะต้องทำความสะอาดในเครื่องแต่งกาย และร่างกาย และทำความสะอาดทางใจ คือการส้ารวม "สุเจ้า จงดำรงนมาซ แน่แท้ การนมาซช่วยยับยั้งผู้ปฏิบัติจากความชั่ว และความเลวทรามต่างๆ" (อัล-กุรอาน. 29 : 45)

3. การจ่ายชะกาต คือ การแบ่งปันทรัพย์สินในครอบครอง เมื่อครบพิภักดิ์ให้แก่ผู้มีสิทธิ์ เป็นการสร้างสวัสดิการและลด ช่องว่างในสังคม เป็นการจัดระเบียบการสร้างสังคมสงเคราะห์ เพื่อช่วยให้ผู้หนึ่งมีการกินที่อยู่ดี ทรัพย์สินที่ต้องจ่ายเป็นชะกาต ได้แก่ เงิน ทอง ปศุสัตว์สิ่งเพาะปลูก ฯลฯ ชะกาตกำหนดจ่าย ใน 8 ทาง คือ สำหรับคนอนาถา คนขัดสน เจ้าหน้าที่ผู้จัดเก็บ และจ่ายชะกาต ผู้ที่เลือกใส่จะนับถือหรือเพิงนับถืออิสลาม การไถ่ทาสหรือเชลย ผู้เป็นหนี้สินล้นตัว คนเดินทางที่ขาด ค่าใช้จ่ายในการเดินทางในต่างถิ่น และในหนทางของอัลลอฮ์ อัล-กุรอานย้ำว่า "การให้ทานเป็นการชัดเกล้าจิตใจให้บริสุทธิ์" (อัล-กุรอาน. 9 : 103)

4. การถือศีลอด คือ การละเว้นจากการกิน การดื่ม การ สัมพันธ์ทางเพศและส้ารวมตนอยู่ในคุณธรรม นับตั้งแต่แสง อรุณขึ้น จนกระทั่งดวงอาทิตย์ตกตลอดเดือนเราะมะฎอน อัน เป็นเดือนที่ 9 ของศักราชทางจันทร์คติอิสลามเป็นเวลา 1 เดือน การถือศีลอดก็มีโขงคบริโภคเท่านั้น แต่ยังมีการส้ารวม ตนในศีลธรรมและกระทำความดีต่าง ๆ เป็นพิเศษด้วยจิตใจจด จ้อในอัลลอฮ์ อัล-กุรอาน ได้กล่าวถึงเจตนารมณ์ของการถือศีล อดไว้ว่า "บรรดาผู้ศรัทธาเอ๋ย การถือศีลอดได้ถูกกำหนดแก่สุ เจ้า ดังที่เคยบัญญัติแก่บรรดาผู้ล่วงไปก่อนสุเจ้า เพื่อสุเจ้าจะได้ ส้ารวมตนจากความชั่ว" (อัล-กุรอาน. 2 : 183) การถือศีลอดนี้ จะต้องปฏิบัติกันทุกคน ไม่มีข้อยกเว้นสำหรับคนรวย คนจน ผู้หญิง ผู้ชาย พระศาสดา หรือกษัตริย์ แต่ว่ามีข้อยกเว้น สำหรับผู้ที่เดินทางไกล ผู้ป่วย หญิงที่มีประจำเดือน ผู้ชราภาพ ฯลฯ โดยการถือศีลอดชดใช้หรือจ่ายทรัพย์สินตามเงื่อนไขของ บัญญัติศาสนา

5. การประกอบพิธีฮัจญ์ เป็นการไปเยี่ยมเยียน เพื่อ ประกอบศาสนพิธีตามสถานที่สำคัญต่างๆ ณ เมืองมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย เป็นหน้าที่สำหรับผู้ที่มีความพร้อมด้าน จิตใจ ร่างกาย และกำลังทรัพย์ การประกอบพิธีนี้ มี คุณประโยชน์นอกเหนือจากการกระตบจิตใจและเสริมสร้าง คุณธรรมหลายประการ ฮัจญ์ยังเสริมสร้างความสำนึกผู้บ้าเพญ อัจญ์ในความเป็นพี่น้องกัน ความเท่าเทียมกันของมวลมนุษย ุทุกคน ทุกฐานะ ทุกเพศ และทุกวัยต้องอยู่ในสถานที่เดียวกัน มีแบบแผนการแต่งกายเหมือนกัน และปฏิบัติอย่างเดียวกันใน กรอบความเชื่อและศีลธรรมหลักพื้นฐานที่สำคัญของศาสนา อิสลามที่เป็นทั้งภาคทฤษฎีและการปฏิบัติแสดงให้เห็นว่า อิสลามเน้นความสำคัญของจิตใจเป็นพื้นฐานที่ก่อให้เกิด พฤติกรรมภายนอก อิสลามสร้างคุณธรรมภายในโดยปลูกฝัง ศรัทธาความเชื่อมั่นในจิตใจก่อน เพื่อบุคคลจะได้ปฏิบัติตนตาม รูปแบบของบัญญัติประการต่างๆ อันจะทำให้ชีวิตมีคุณค่าเกิด สันติสุขในตัวเองบุคคลและสังคม

ความสุขในคำสอนของศาสนาอิสลาม ความสุขเป็น ธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่พระเป็นเจ้า (อัลลอฮ์) ทรง กำหนดให้มี ความสุขเป็นสิ่งที่มนุษย์แสวงหาโดยการกระทำ ของมนุษย์ เป็นผลตอบ-แทนการกระทำความดีหรืออาจเป็นสิ่งที่พระเป็นเจ้าประทานให้ตามความประสงค์ของพระองค์ หาก มนุษย์กระทำความดี เชื่อมั่นในอัลลอฮ์ พระองค์ก็จะทรงโปรด ปรานได้รับผลเป็น ความสุข แต่ถ้ามมนุษย์ทำความชั่ว อัลลอฮ์ก็ จะทรงลงโทษ ผลคือ ความทุกข์นั่นเอง ดังนั้น ความสุขและ ความทุกข์เป็นสภาวะที่มีอยู่กับมนุษย์ เมื่อมนุษย์มีความสุข มนุษย์ก็ไม่ควรดีใจหรือหลงระเริง แต่ควรระวังความทุกข์ที่ อาจจะเกิดตามมา ความสุขและความทุกข์ในศาสนาอิสลาม

สรุป : การแสวงหาความสุขและคุณค่าของชีวิตตามคำสอน ศาสนา สามารถสรุปได้ความหมายของ "ความสุข" ที่ต่างกัน ดังนี้

ศาสนาพุทธ "ความสุข" คือ การดำเนินชีวิตอย่างมีสติ รู้เท่าทันความคิดของตนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและ ผู้อื่น

ศาสนาคริสต์ "ความสุข" คือ การดำเนินชีวิตที่มีความ รักต่อพระเจ้าและเพื่อนมนุษย์ที่ก่อให้เกิดสันติภาพ

ศาสนาอิสลาม "ความสุข" คือ การดำเนินชีวิตด้วยการ ทำความดีที่มีหลักศรัทธาและ หลักการปฏิบัติต่อพระเป็นเจ้าที่ ก่อให้เกิดสันติสุข

ผู้นำศาสนาพุทธ คริสต์ และอิสลาม จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ร่วมใจกันนำสวดมนต์ เพื่อถวายเป็น
พระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

วันที่ 5 ธ.ค.ของทุกปี ที่หอประชุมสนามกีฬาจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา ได้มีการจัดกิจกรรมทางศาสนา โดยมีผู้นำ
ของศาสนาพุทธ ศาสนาคริสต์ และศาสนาอิสลาม มา
นำสวดมนต์ เพื่อร่วมถวายพระพรชัยมงคล ให้พระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัวทรงมีพระชนมายุยืนนาน และขอให้ประชาชน
ชาวไทยทุกคน อยู่ร่วมกันด้วยความรัก สามัคคี และประพฤ
ติตนอยู่ในหลักคำสอนของแต่ละศาสนา เพื่ออยู่ร่วมกันอย่าง
มีความสุข โดยถือเป็นการครองตนทั้งกาย วาจา และใจ ให้อยู่
ในศีลธรรม เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวัน
พระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในปี พ.ศ. 2557
นี้ ด้วยซึ่งทางจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ถือเป็นจังหวัดต้นแบบ
ของประเทศที่มีประชาชนต่างศาสนาอยู่ร่วมกันในชุมชนอย่าง
สงบสุข นับตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยเฉพาะในเขต อำเภอ
พระนครศรีอยุธยา ที่มีวัดของศาสนาพุทธ มัสยิดของศาสนา
อิสลาม และโบสถ์ของศาสนาคริสต์ ตั้งอยู่ในพื้นที่ติดกัน

สรุปชาวอำเภอพระนครศรีอยุธยาการที่จะลดปัญหา
ความขัดแย้งต่าง ๆ ทำให้คนในชุมชนอยู่อย่างมีความสุข ถึงแม้ว่าจะ
มีการนับถือศาสนาต่างกันจะต้องมีความสามัคคีมีผู้นำชุมชนที่
ดีเป็นผู้เสียสละต่อส่วนร่วมมีการร่วมกิจกรรมกันทุกด้าน และ
พึงพาวาดภัยซึ่งกันและกันให้ ทุกคนในสังคมต้องปฏิบัติตาม
แนวทางคุณธรรมในศาสนาที่ตนนับถือดังนี้

พระพุทธศาสนา สอนหลักธรรมเรื่องไตรลักษณ์ คือ
กฎธรรมชาติ 3 ประการ ซึ่งเกิดแก่ทุกคนและทุกสิ่งเป็น

ธรรมดาเหมือนกัน ได้แก่ อนิจจัง (ความไม่เที่ยง) ทุกขัง (ความ
ทุกข์) และอนัตตา (ความไม่มีตัวตนที่แท้จริง) ความเข้าใจใน
หลักธรรมนี้จะทำให้คนตั้งมั่นอยู่ในความไม่ประมาท มีการ
ปล่อยวางไม่เห็นแก่ตัว สอนหลักธรรมอริยสัจ 4 คือ ความจริง
อันประเสริฐประกอบด้วย ทุกข์ (ปัญหาต่าง ๆ) สมุทัย (สาเหตุ
ที่ทำให้เกิดปัญหา) นิโรธ (การแก้ปัญหา) และมรรค (ทาง
ปฏิบัติเพื่อให้เห็นถึงวิธีการแก้ปัญหา) ความเข้าใจเรื่องอริยสัจ
4 จะทำให้บุคคลแก้ปัญหาอย่างสันติ แก้ปัญหาอย่างถูกวิธี ไม่
ใช้ความรุนแรง เป็นต้น

ศาสนาอิสลาม สอนหลักธรรมเรื่องการบริจาคทาน
(ซะกาต) เพื่อการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือสังคม การถือศีลอด
ในเดือนเราะมะเพื่อฝึกฝนความอดทนและความยับยั้งชั่งใจ ซึ่ง
คำสอนในศาสนาอิสลามประกอบด้วยศรัทธาที่เรียบง่าย มีเหตุ
มีผล สอนให้มนุษย์ชำระล้างจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์ รักสันติสุข มี
เมตตาต่อกัน เป็นต้นศาสนาคริสต์ สอนหลักธรรมเรื่องหลัก
บัญญัติ 10 ประการ เช่น สอนให้นับถือบิดามารดา อย่าฆ่าคน
อย่างล่วงประเวณี อย่าคิดโลภ เป็นต้น สอนเรื่องหลักความรัก
เช่น จงรักเพื่อนบ้านเหมือนรักตัวเอง เป็นต้น

ศาสนาคริสต์สอนให้บุคคลมีจิตสำนึกอันบริสุทธิ์
หลีกเลี่ยงอบายมุขไม่ทำบาป ไมโกรธ และเคารพในศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

คริสต์ศาสนธรรมอัครสังฆมณฑลกรุงเทพมหานคร. (2550). คำ
สอนพระศาสนจักรคาทอลิก ภาค ๑-๔. กรุงเทพฯ :
บริษัทจูนพับลิชชิ่ง จำกัด.

สุริย์ยู ชูช่วย. (2545). การแสวงหาความสุขและคุณค่าของ
ชีวิต กรณีศึกษาที่สนะกลุ่มคนต่างวัยใน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาจริยศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหิดล.

สำนักข่าวแห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์.

สำนักงาน ประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยาวันที่ข่าว :
11 กันยายน 2557, : <http://thainews.prd.go.th>.